

Curierul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătorile zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Propaganda liberală pe sate

— Injosirea Coroanei în luptele politice —

Sună cam straniu și nu ți vine să crezi auzului, că liberalii cutreeră satele, pentru altceva, decât afaceri de păduri, împărțiri de pământ, între consortiile liberale, cumpărări și geschefturi cu pașapoarte, etc. cum au făcut până acum.

Simțind că pe viitor nu mai merge cu furatul voturilor, cu arestări ilegale și cu corupție, au dat razna peste câmpuri și satele oamenilor, vorbind de binefacerile guvernării viitoare liberale și îndemnând lumea să se înscrie pe listele clubului din Arad.

Lumea care îi cunoaște ca pe banii cei răi, se ferește de acești profesii mincinoși, a căror guvernare de câțiva ani, a fost adevărată năpastă pe locuitorii acestei Țări.

Și cine credeți că sunt acești oameni politici, cari promit să ferească Țara și se joară că nu-și vrea binele și fericirea țăranilor să nădărnicesc ziua și noaptea?!

Fostul șef de vamă, fostul șef de siguranță, avocatul fără clientelă, cari abia așteaptă să i se deschidă ușile administrației liberale, pentru cele mai veroase și murdare intervenții, toți pripășiții din știe Dumnezeu din ce mahalauă a Capitalei sau al vreunui orașel dosit din vechiul regat, toți acești indivizi foști învățători, azi avocați — cu studiile din timpul retragerii și a disordinii din Moldova, toți acești necunoscuți ca muncă, trecut și morală, cer creditul și încrederea țăranului din Ardeal și din acest ținut de graniță a Țării.

Dacă ne face să zimbim svârcolirea aceasta liberală, nu mai puțin ne revoltă lipsa de obraz a acestor indivizi, fără nici o autoritate, fără nici o legătură cu această populație, inchipuindu-și că au dat peste o colonie africană, unde fiecare agent de siguranță și fișcal de 2—3 ani, își poate aroga rol de conducere.

Își inchipue acești vagabonzi cu Vifleemul liberal pe sate, că oamenii de bine și cuminți din această parte de țară, se lapadă de frunțașii lor, cari i-au condus în viața politică de până azi și-au apărât interesele vieții noastre naționale, — de dragul șefului de vamă sau a finuțului lui d. Duca, ori de teama șefului de siguranță, sau a cutărui fost prefect care

șterpelise o vie dela Stat pe un preț de nimic?

S'au convins despre aceasta nepăsare și spate întoarse a poporului și propagandiștii noștri liberali și de aceea au recurs la cea mai deșăntată și condamabilă manevră de a induce în eroare și a trage pe sfoară pe câțiva creduli, înscriindu-i în listele clubului liberal din Arad, de sub șefia arendașului engrosist Văitoianu.

Pe unde s'au strecurat și au pătruns în ascuns, prin birturi, prin casele oamenilor, pretutindeni au dat de știre — ca niște bufnite cobitoare — că M. S. Regele se află pe patul de moarte și încurând vor trebui să ia liberalii puterea!

Nu este de mirat, că în fiecare sat au dat de doi-trei falși și vânători de căpătuială, cari nădăjduind să poată în curând ciupi câte ceva dela liberali, au dat crezământ acestor scornituri absurde.

Ne surprinde însă faptul, că până azi autoritățile în drept, chemate să supravegheze ordinea și liniștea publică, nu au luat măsuri de deținere și arestare a acestor răspânditori de minciuni și svonuri alarmante și cari în concurența de a se lăuda la club cu cele mai multe semnături pe hârtie și a primi ca laudă o atingere ușoară pe umăr din partea lui Georgescu, drept asigurare că va fi candidat pe lista liberală, sau va căpăta vre-un ciolan mai gros de ros, — nu se sfiesc a cobori Augusta persoană a Regelui, în gunoiul propagandei liberale, pentru acapărarea puterii.

Scârbiți de atâta inconștiență, atragem atenția organelor superioare de conducere și de răspundere, să modereze ferbințala și zelul acestor vânători de situații și păduchi ai pulpaneii lui Văitoianu, cari nu mai cunosc nici o limită a bunului simț. D

O direcțiune generală a presei și propagandei

Pe ziua de 1 Ianuarie va lua ființă o direcțiune generală a presei și propagandei, care va fi atașată prezidenției consiliului de miniștri. Faptul acesta nu ne poate decât bucura, fiind siguri că de aici încolo propaganda noastră, atât în streinătate, cât și în interiorul țării își va avea un izvor bine definit, înlăturându-se astfel posibilitățile urmărite cu atât interes de acei cari n-au simțit niciodată românește.

Loialitatea minoritara

Ni se aduce la cunoștință un nou fapt, care caracterizează cum nu se poate mai bine loialitatea minoritară din țara noastră.

Exista în Cernăuți un ziar ucrainean »Robitnik«, care publica articole împotriva intereselor statului. Autoritățile luând cunoștință de această acțiune au sistat apariția acestui ziar, intrucât e în zonă de război. Care nu le-a fost însă mirarea, când numerile ziarului se descopereau pe la sate, răspândite între țăranii ruteni. Jandarmaria a adus la cunoștință autorităților existența ziarului și continua lui răspândire între țăranii.

Pentru autorități, era lucru limpede, că ziarul continua să apară în mod clandestin. Punându-se pe cercetări siguranța a reușit să descopere pe redactorii ziarelor și să-i surprindă asupra faptului. Au fost arestați redactorii Rusoak, Stasinsk și Halițchi, asupra cărora s'a găsit un vast material compromițător.

Faptul este caracteristic pentru întreaga masă minoritară, aflată în cuprinsul României noi. Necondiționat că autorii morali — atât în Bucovina, cât și în celelalte ținuturi românești — nu trebuie să căutați în rândurile celor mulți și conduși, ci acolo unde o in-

fiimă minoritate, continuă să conducă și să uneltească, neuitând însă ca în anumite ocazii festive naționale să depună noi jurăminte de loialitate, trăgându-și în faze deslănate o declarație pornită — cel mult — din vârful limbei.

Nimeni dintre noi nu urmărește romanizarea elementelor minoritare, din punct de vedere al individului, și romanizarea ținutului de noi, este o armonizare sufletească, cu recunoașterea dreptului nostru de conducători. Cerearea noastră nu este de loc pretențioasă și drepturile câștigate de aceste minorități trebuie sancționate de o adevărată conducere românească, fapt care le-ar fi o garanție mai mult.

S'a întâmplat însă, mai întotdeauna că declarațiile noastre de prietenie, făcute acestor minorități, să rămână nepricepute, dându-ne în schimb la iveală acțiuni similare celei dela Cernăuți. Dacă minoritarii noștri vor continua întârzierea recunoașterii acest drept, câștigat, al nostru, să nu mire pe ai-meni că în această țară s'ar găsi și legitimități, la fel cu cei din Jugoslavia și Cehoslovacia, în ceiaze privește aplicarea unor anumite puncte pe I, acolo, unde legiuitorii de până azi au arătat prea mult umanitarism — dovedit de vremuri — ca o zădărnice mai mult.

INSEMNAȚII DE-O ZI

Pe culuoarele Tribunalului

Un legământ social, pentru continuitatea speței, — căsătoria, — fără să vrea omul, la un timp fixat și între persoane, — poate și de tot necunoscutele între ele până atunci, — se îndepărtează.

În legislația popoarelor cele mai vechi, căsătoria, era cea mai favorizată și apărută, dintre toate evenimentele și în deosebi principale, din viața omului, individului, care atât în singura sa persoană, cât și în ansamblul așazumitei „societăți“ mutual contractuante, era considerat ca un stâlp al Statului respectiv.

Din dreptul roman, am preluat și noi principiile frumoase relativ la căsătorie, însă se simte că, încât ne apropiem de coasta lunecoasă și grea de urcat a culturii generale, într'atât se neglija principiile căsătoriei, precum și micile ei derivări, născute din patimile omenești, sau constrângerii a situațiilor etc., pe cari le putem numi căsătorii nelegitime, sau concubinaj.

Cetim în ziare zilnic mii de publicații a dornicilor de a se căsători, anunțuri de logodne etc. și tot atunci, făcând numai o privire în sălile mari de așteptare a tribunalelor, vedem mii de oameni de ambele sexe, cari sunt scârbiți de același lucru după care alți fug cu atâta disperare.

Involuntar se naște întrebarea, ce poate fi cauza acestei decadente morale?

Cum de până acum se găseau dornicii fără publicațiile, cari, ori și cum, le-am lua, sunt cam nepotrișite, ayântu-

lui cultural. Ce este de, divorțurile se înmulțesc zi ce merge, și justiția stă nepăsătoare sau poate incapabilă de a mai putea rezista, și poate este plictisită de aglomerația proceselor de acest soi. Se pertractează cu sânge rece și fără a se pune decât formele rigide a leguica rezistență, în procesele de divorț. Ce ar zice Schopenhauer la starea de azi?

Oare nu s'ar scârbi și mai mult, văzând mame însărcinate, tineri de curând căsătoriți și bătrâni, familiști cu câte 5—6 copii, plimbându-se pe culuoarele tribunalelor, și așteptând, ca nerăbdare când mama „Justiția“, întinzând sabia sa, taie firul căsătoriei, tors din fuiorul udat cu lacrimile amorului pripit.

Unde am ajuns?!

Franța, împarte premii celor cari se lapadă de rigiditatea burlăciei, și tot atunci în țara lui Mussolini prin lege se impun taxe simțioase celibatarilor, iar la noi, deși toată lumea vede dezastrul ce amenință țara și națiunea prin nesocotirea s'înșenției căsătoriei, nici un glas nu se ridică măcar în parlament spre a apăra acest legământ sacru, care este izvorul vitalității unui Stat!

Sextus.

Pilsudsky s'a împăcat cu mebrii contra-guvernamentali

VARȘOVIA. Pilsudsky împăcându-se cu toți adversarii săi, se speră formarea unui guvern, în care ar intra și Vitos și alții dintre contra-guvernamentali.

In atenția P. S. Sale dlui episcop al Aradului

— Nu se predică nici în sărbători în biserica gr.-ort —

Ne cercetează la redacție un țaran din una dintre cele mai fruntașe parohii a Diecezei noastre și cu durere în suflet ne roagă să întrebăm la gazetă. oare de ce lipsește predică preotului în biserică și la sărbătoarea Nașterii Domnului?

Aceiași informație o primim aproape din toate parohiile.

Ne întrebăm, dacă între împrejurările de viață de azi, când patimile, relele, crimele, numărul divorțurilor, secetele religioase adventiste etc. sunt mai numeroase ca oricând, au ar fi de datorită preoțimei noastre ortodoxe, ca urmând exemplul preoților gr. cat și ai altor confesiuni, să adreseze cât mai des popoului un cuvânt de povățuire, de luminare și îndreptare de pe amvon?

Sf. Liturgie este prea puțin azi pentru viața sufletească și educația morală a turmei străbătută de toate frământările și moravurile timpului prin care trecem.

Acțiunea generală pornită de P. S. Sa, în combaterea sectelor baptiste, conferințele dela centru ale clerului și Asociației preoțești Andrei Șaguna, birocrația care s'a introdus în organizația noastră bisericască și toate rapoartele în schimbul de corespondență

intre preotul dela sat și Ven. Consistor, rămân ca acte seci, hârlii fără valoare și fără efect, atâta timp, cât *Amonul bisericii noastre, nu este urcat de părințele sufletesc al satului nici măcar în zi de sărbătoare mare.*

Pastorala P. S. Sale dlui episcop, întemeiată pe citatele numeroase din Sf. Scriptură, cu pildele cunoscute din vechiul și noul Testament, nu poate dispunza, pe preotul satului, cunoscător de aproape a nervilor sufletesti, a situației morale locale și a părților rele de care suferă viața turmei ce o păstorește, pentru-ca în cadrul unei predici religioase să atace problema analfabetismului, alcoolismului, a boalelor ascunse, igiena socială și alte numeroase probleme a vieții de toate zilele, din examinarea cărora în atmosfera senină a sf. altar ar rezulta în primul rând creșterea autorității preotului — azi zdruncinată — s'ar începe opera reală de educație morală socială și adevărat națională.

Am făcut aceste reflexii fugitive la nedumerirea și plângerea țaranului, urmând ca în paginile acestui ziar, să ne ocupăm mai amănunțit de problema vieții noastre bisericăști-morale, tocmai prin faptul, că-i atribuim cea mai mare importanță.

Procesul foștilor proprietari unguri expropriati

La Paris s'au terminat desbaterile procesului optanților unguri expropriați de statul român, prin aplicarea reformei agrare.

Au fost desbateri mari.

Au pledat cauza României dnii Politis Millerand, fostul președinte al Republicii franceze, av. Rosenthal și Popescu Pion cari au susținut în fața comisiei arbitrale punctul de vedere al Statului român.

S'a cerut din partea guvernului român, ca, sau comisia arbitrală să recunoască valabil acordul încheiat la Bruxelles, deci legând părțile, sau să se declare incompetentă.

Desbaterile n'au avut numai un caracter pur juridic, ungurii căutând să

pună în discuția actele de suveranitate politică ale Statului român.

D. Millerand a fost foarte aspru și a condamnat atitudinea ungurilor cari caută să facă din această chestiune internă a Statului român, un adevărat scandal internațional.

D. sa a precizat, că art. 250 al tratatului dela Trianon n'are alt sens decât acela, pe care ungurii nu pot să-l invoace și că tribunalul trebuie să și decline competența.

Înainte de închiderea ședinței, președintele tribunalului a cerut părților să depună concluziuni scrise.

Sentința asupra competenței, sau incompetenței comisiei arbitrale de judecată s'a amânat pentru o dată, care n'a fost fixată încă.

O mamă își caută fiica sa, în etate de 13 ani

În ziua de 27 Decembrie a. c. la orele 8 dimineața a plecat dela domiciliul mamei sale fetița Maria Dihel, în etate de 13 ani, spre a se prezenta la lucru, în fabrica de sticlă din Arad, depe str. Consistoriului.

În aceea zi nu s'a lucrat la această fabrică, însă nici fetița nu s'a reîntors de atunci acasă.

Mama disperată, roagă pe toți, cari ar putea să-i dea indicații, sau îndrumări spre a-i putea da de urma fetiței, să o laștințeze pe adresa: str. Jianu 307, Sofia Dihel.

Autoritățile polițienești și comunale din județ, suat rugate a lua act despre dispariția susnumitei fetițe pentru cele legale.

Crăciunul celor necăjiți

— Un suflet bun —

Somoșcheș, 24 Dec.

Prin luna Februarie cor., am înființat în comuna Somoșcheș »Casa Culturală«, la care pe lângă mai mulți săteni, s'a înscris ca membru fondator și dl Lt. Emil Diaconescu, dela Depoz de remontă din loc, care prin iscusița sa și prin conștiințiosul suflet de bun român și vrednic luptător a ideii noastre naționale, a colectat pentru copii orfani și lipsiți de mijloace materiale, din aceasta comună, peste 7000 lei, care sumă pe lângă altele, în ajunul Crăciunului, s'a distribuit în

localul »Casei Culturale« sâracilor

Acest fapt, de vrednică laudă, pentru toate sufletele bune și miloase, a mulțumit multe suflete în așteptarea praznicului »Nașterii Domnului Isus Hristos«.

Mulțumesc dlui Lt. Diaconescu și celorlalți contribuabili, în numele »Casei Culturale«, pentru gestul făcut, rugându-i ca și pe viitor să lucreze cu aceeaș râvnă și dragoste românească, pentru mulțumirea sufletelor necăjite.

Teodor Ardelean,
pres. »Casei Culturale«.

Noul regulament al vizei pașapoartelor

Arad, 29 Dec.

Primum următoarele:

Noi, Prefectul Poliției Municipiului Arad.

Având în vedere, înlesnirea serviciului la Biroul pașapoartelor se aduce la cunoștința publicului următoarele:

Pașaport pentru străinătate poate obținea ori care cetățean român. Locuitorii din acest oraș urmează să și adreseze cererile lor Prefecturii de Poliție, în cari trebuie necondiționat arătat motivul călătoriei ei, țările pe cari voiesc a le cerceta, declarând categoric că nu are scopul de a repatria.

Aceasta cerere trebuie mai întâi vizată de Serviciul de Siguranță și Divizia de urmărire de pe lângă aceasta Prefectură, anexând următoarele acte:

1. Buletin de înscriere dela Biroul populației, prin care se constată că este locuitor al orașului Arad. Acel cari posedă pașaport vechiu sunt dispensați de prezentarea buletinului.
2. Certificat de cetățenie, care se poate înainta și în copie legalizată.
3. Certificat despre achitarea impozitelor comunale, eliberat de Percepția orașului.
4. Certificat despre achitarea impozitelor către Stat, eliberat de Administrația Financiară și vizat de dl administrator financiar.
5. Certificat de moralitate eliberat de Parchetul Tribunalului Arad.

Pentru bărbați între etatea 18—48 ani inclusiv, certificat militar dela Cercul de Recrutare (Modele pentru asemenea certificate se primesc la Imprimeria Județului Arad, str. Românului No. 6.

În pașaport comun nu pot figura decât soțul cu soția precum și copii minori legitimi.

Pentruca soția să poată obține pașaport separat, este nevoie, pe lângă

prezentarea actelor necesare, și de declarația de învoiere a soțului, semnată în fața a lor doi martori și provăzută cu timbru de 2 lei.

Aceasta declarație se cere și pentru copiii minori, din partea părinților menționându-se că părinții suportă toate cheltuielile pe timpul cât aceștia petrec în străinătate.

Pentru studenții universitari se cere declarația de valută (că abzice de favorurile valutare, de care se bucură tinerii cari studiază în străinătate.)

Totodată se va înainta și o declarație dela părinți, că aceștia suportă toate cheltuielile de studiu și întreținere în străinătate.

La fiecare cerere de pașaport se vor anexa două fotografii semnate de titular și timbre în valoare de 25 Lei 50 bani.

Orice intervenție este strict interzisă în pedepșii prin lege, cu excepția a vocațiilor provăzuți cu procură în regulă, înă titulaturii pașaportului trebuie să se prezinte personal pentru preluarea pașaportului.

Fiecare căător înainte de plecare trebuie să se prezinte cu pașaportul la Prefectura Poliției unde va obține viza de plecare. Aceasta viză se dă pe baza unei cereri a căror imprimatură pot primi la Imprimeria Județului Arad, strada Românului Nr. 6.

Funcționarii Statului și militarii obține viza de plecare dela Direcția Protocolului pendinte de Ministerul Afacerilor străine, unde trebuie să se prezinte în persoană.

Dispozițiunile prezentei publicații intră în vigoare cu data de 1 Ianuarie 1927.

Prefect: (ss) Traian Muțiu. Director: (ss) A. Giulan.

Din Iași

(Remînescență din 1917)

Și-ascute vântul spângile de toamnă. Să-implante 'n inimi a Moldovii jale... Și suflă ca din sute de cavale. Și-aleargă 'n larg purându-și norii 'n

[goană]

Cupolele cu vârfuri de pumnale. Sfășie norii... și din larga rară, Și voale reci și repezi ploaia-și toarnă și gem în clooc apele'n canale.

Cu fețele de triste vremi bărzdate, Cei »Treii Ierarhi« privesc din turn fafară... Și plouă... par'că cerurile's sparte.

Și-adâncii ochi de-odată lacrimară. Și plânse'n colțul genelor udate, Senină'tatea lor deodinioară.

Petre Bortocș.

Cum a inventat Nobel dinamita

Dintre cei mai mulți dintre semenii noștri se poate oricând spune, că »nu au inventat praful de pușcă« și că nici nu vor inventa niciodată. Alfred Nobel, cel care a instituit faimoasele premii purtând acelaș nume, a inventat într'adevăr un asemenea praf, dar nu a lipsit mult ca invenția sa, să nu poată căpăta un efect practic.

Chimistul suedez nu avea banii necesari, ca să-și desăvârșească opera și la început, nu putea să deștepte interesul nimănui în această privință.

La 1801 se duse la Paris, pentru a căștiga unele cercuri financiare de acolo, pent'u experiențele sale.

Acestora le spunea:

»Am aici un element cu care pot să arunc în aer lumea întregă!«

Era puțină exagerare, în vorbele sale, totuș declarația sa nu era făcută să însuflească prea mult entuziasm bancherilor francezi.

Împăratul Napoleon III găsi singur, că afacerea e foarte interesantă și fără

să-i fie teamă de ceva acordă lui Nobel un credit de 100.000 franci.

Poarte bine dispus, chimistul suedez pleacă acasă și curând puse să se construiască la Heleneborg, lângă Stockholm, un laboratoriu.

Îmedat după terminarea lui, se începu lucrul. Explosii după explozii se succedau, casele de prin prejur se clătinău din ce în ce mai mult.

În fiecare clipă se auzeau bubuituri și pleznituri înăuntrul laboratorului, iar bieții locuitori ai pașnicului orașel, eșiau meru afa-ă în stradă, de spaimă să nu le cadă grămezile și cărămizile caselor, în cap.

În curând însă, enervarea acestora, crescă atât de mult încât cerură autorităților să interzică lui Nobel continuarea experiențelor.

Chimistul își câmpără atunci un vapor și porai să facă operațiile pe bordul lui, pe când naviga la apele scandinave.

Peste tot însă unde voia să ancoreze spre a mai lucra mai în liniste, era primit de mulțimea vociferândă a locuitorilor, de prin părțile acelea deoarece își vedeau periclitată pașnica lor existență.

Activitatea lui Nobel era într'adevăr periculoasă. În primul rând însă pentru el, și asistenții săi.

La 1867, cu prilejul unei explozii au murit doi frați și doi prieteni a lui Nobel. Acesta își urmă însă, neînfricat, experiențele, înainte și în cele din urmă reuși să descopere dinamita, cu ajutorul fulmicotonului.

Peste câțiva ani, peste nouăzeci de fabrici lucrau, în lumea întreagă, la fabricarea dinamitei.

Avea lui Nobel atinse pe atunci, suma de 30 milioane coroane suedeze. Au durat cinci ani până ce testamentul său a fost executat și până ce toți moștenitorii săi și au primit efectiv, legatele lăsate.

Până acum se spune că Nobel instituind celebrele premii a vroiu să și ușureze oarecum conștiința, fiindcă

Sportul în serviciul culturii

— În atenția românilor aradani —

De câțiva ani petrece în mijlocul nostru măiestru italian *Pellegrini*, muncitor pentru dezvoltarea mișcării sportive în societatea românească din Arad.

Prea puțini apreciază însă importanța educației fizice, a sportului în general, din care alte națiuni și-au făcut o adevărată ocupație principală de viață. Deosebit de interesul individual ce-l are fiecare de a-și dezvolta un organism viguros rezistent, o considerație de ordin superior ar trebui să dea un avânt crescând mișcării sportive românești.

La toate concursurile mondiale de sport, unde națiunile civilizate din toată lumea își dau întâlnire, România s'a prezentat modest și pe ultimul plan.

Am văzut Egiptul și Argentina, ne mai vorbind de Ungaria chiar, figurând între cele mai avansate popoare pe terenul sportiv. Iată un mijloc indispensabil de a ne apropia cu un pas mai mult de națiunile civilizate ale Apusului.

În mișcarea sportivă și ramurile de

educație fizică, un loc de frunte, atât ca mișcări grațioase și elegante, cât și din punct de vedere al dezvoltării tuturor organelor, apoi a atenției prezenței de spirit și istețimei, îl ocupă sportul scrimei, practicat pe o scară întinsă în alte părți, chiar din partea femeilor.

O deosebită însemnătate și rezultat îl are antrenamentul scrimei pentru tinerime, adolescenți și minori de cea mai fragedă vârstă.

Nu putem lăsa să atrage atenția părinților, față de acest sport, pentru a da băieților o ocupație din cele mai utile și nobile.

Societatea noastră românească ar pierde ireparabil prin plecarea măestrului *Pellegrini* (Palatul Cultural) în alt oraș unde suntem siguri că ar fi primit cu multă bucurie și înțelegere.

Nădăjdum, că toți tinerii noștri, ca și băieții familiilor noastre românești vor reține pe măestrul celui mai frumos și util sport mondial.

Revelionul românesc

În seara zilei de 31 Decembrie a. c. studențimea universitară din județul Arad, aranjează o convenire socială împreună cu dans a românilor din județ, pentru serbarea revelionului în acest an, la care invită pe toți românii de bine.

În afară de frumosul scop, de a uni pe cei de un neam, — tineretul aranjator, urmărește și un scop filantropic, voind a contribui într-o măsură, la ajutorarea orfanilor, lipsiți de cele mai elementare cerințe a traiului zilnic astfel că, banii încasați din contribuții benevole și din taxe modeste de intrare, se vor preda Reuniunii Femeilor Române din Arad, pentru scopul de mai sus.

Revelionul se va ține în sala mare a restaurantului „Central” cu începutul seara la ora 9, taxa de intrare este fixată pentru o familie: 100 lei, iar pentru singuraticile persoane: 40 lei, solvabilă la cassa improvizată, la intrarea în sală.

La miezii nopții se va trage la sorți un purcel viu, primind fiecare familie câte două bilete, iar persoanele singuraticile un bilet de participare, în schimbul taxei de intrare.

dăduse omenirii un element distructiv, atât de grozav.

Lucrul e posibil, nu însă și prea probabil, deoarece Nobel, nu era decât un om de știință, care se bucurase de invenția lui, dar care nu putuse niciodată s'omenească nenorocirile, pe cari ea le-ar aduce, fiind întrebuințată în războaie.

Ciudat e însă, că printre acei cărora li s'a decernat premiul Nobel pentru pace, au fost mai mulți vechi războinici, ca de exemplu revoluționarul și gari-baldianul Ernesto Moneta, care în 1848, a luat parte, ca preot, la luptele de baricade din Milano, îndreptate contra austriacilor, dar care mai târziu s'a convertit la pacifism.

Apoi Elihu Root, marele luptător pentru recunoașterea dreptului popoarelor și internaționalist, a fost însă la începutul carierei sale, secretar de stat la departamentul războiului, și așa s'a făcut ca acest organizator al armatei americane a fost onorat în 1913, cu premiul de pace, instituit de descope-ritorul dinemitei.

Muzica Reg. 93 Inf. din localitate, cu un program vast și frumos, va delecta publicul și va cânta de dans până în zori de zi.

Tineretul român roagă și pe aceiași cale pe toți românii de bine, să sprijinească aceasta inițiativă frumoasă, onorându-i cu prezența lor și familiilor lor, fără să aștepte invitații personale, zicându-le:

La revelion românii!

Turnee culturale la sate.

Fundația Culturală Principele Carol pregătește pentru vara anului 1927 o serie de turnee culturale la sate. Un grup de scriitori vor fi, în acest scop, mobilizați pentru a traduce în fapt programul de ofensivă culturală elaborat de dl G. D. Murgu.

Aviz

Comitetul central al „Astrei” Sibiu mai având de distribuit gratuit un număr oarecare de abecedare pentru analfabeții adulți, săraci. Domnii învățători și preoți, cari s'au hotărât să țină cursuri pe seama acestora, să se adreseze Asociației „Astra”, Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, pentru ca să fie împărțiți după posibilitate cu abecedarele necesare.

Orașul viitorului.

Un redactor al revistei „Porum Magazine” din New-York, a cerut marile invenții americane, Thomas Edison, părerea asupra aspectelor viitoare ale orașelor.

Edison a spus următoarele:

„Cred că orașul viitor va avea străzi pentru circulația repede și străzi pentru circulația obișnuită. În ce privește agentul care regulează traficul el va fi înlocuit printr-o mașină condusă de un inginer.

Acoperișurile caselor „Zgărie Nori” cari nu servesc în momentul de față la nimic, vor fi transformate în stații-uri pentru elicoptere, avioanele viitorului.

Edison mai prevede că orașul viitor va fi și mai zgomotos decât orașul actual. Iar oamenii se vor deprinde cu zgomotul și nu-l vor mai auzi.

Trebuie remarcat, adaugă autorul articolului, dl Edison este complet surd.

INFORMATIUNI

Starea sănătății M. S. Regele

BUCUREȘTI. Ziarele din Capitală anunță starea sanitară îmbucurătoare a M. S. Regele.

Suveranul se alimentează în ultimul timp normal, câștigând îmbucurător în greutate. M. S. Regele nu mai stă în pat și lucrează ca mai înainte. Dealtcum medicii trimit zilnic un buletin profesorului Hartman la Paris — despre starea sănătății M. S. Regelui. Savantul profesor este foarte mulțumit și și-a anunțat sosirea la București pe la sfârșitul lunii Ianuarie. — Dată, — când va asista la o a doua operație și până când Suveranul trebuie să urmeze un regim de supra alimentare.

Felicitările de Anul-Nou la Prefectură

Ni se comunică următoarele: Dl prefect al județului V. Boneu, primește felicitările de Anul-Nou în ziua de 1 Ianuarie 1927 a. m. oarele 10—11 și jumătate.

Dela Dir. Gen. C. F. R.

Se pune în vedere publicului călător că, biletele pentru una singură călătorie își pierd valoarea în ziua de 31 Decembrie 1926 la oarele 24. Taxele în vigoare schimbându-se.

DI Oromolu rămâne în fruntea Băncii Naționale

Din București se confirmă știrea, că dl Oromolu după toate probabilitățile, va rămânea și pe mai departe în fruntea Băncii Naționale a României.

Expoziția pictorului A. Popp

Pictorul Alexandru Popp directorul școlii de Arte-Frumoase din Cluj, — invitat de mai mulți admiratori ai artei sale — a consimțit să aranjeze o expoziție în orașul nostru în prima jumătate a lunii Ianuarie. Aceasta este prima expoziție a maestrului la Arad, prin care ni se face o adevărată cinste. Așteptăm cu nerăbdare acest eveniment artistic, de mare însemnătate pentru cultura noastră românească.

Unsprezece ani dela încoronarea fostului ex-rege de Habsburg

BUDAPESTA. Azi s'a sărbătorit al unsprezecelea an dela urcarea pe tron a fostului ex-rege Carol de Habsburg, care precum se știe a murit în exil pe insula Malta.

O tragedie în Salonta Mare

Oradea-Mare. — În Salonta-Mare a avut loc ieri o îngrozitoare tragedie. Nicolae, fiul comerciantului Todor Pap — elev de clasa IV. la liceul din Salonta — a împușcat pe fratele său Teodor — elev de clasa VIII. la liceul Gojdu din Oradea. Nicolae discutând cu fratele său și cu fiul învățătorului din Salonta — într-o cameră de lângă prăvălie — a luat arma din părete, fără ca se știe că e încărcată, — și din glumă trage în fratele său Teodor care cade mort.

Nicolae îngrozit de crima sa a încercat să se sinucidă primind-o cu arma, dar neizbutind s'a aruncat în fântâna din curte, de unde a fost scos. Nicolae are grave accese nervoase și medicii nu garantează însănătoșirea sa.

Opt condamnări la moarte în Angora

Constantinopol. — Tribunalul din Angora în ședința sa de ieri a condamnat la moarte prin strangulare opt indivizi iar la temniță grea pe viață cinci indivizi cari au săvârșit mai multe jafuri și omoruri.

Execuția a fost ieri sara dusă la îndeplinire.

Ex-Generalul Gajda atacă prin presă pe socialiști

Praga. — Ex-generalul Gajda, a atacat vehement într'un organ fascist pe legionarii socialiști din Cehoslovacia, cari au călcat în noroiu un fanion ceh. Articolul îl semnează cu următoarele titluri: General Gajda comandantul legiunii italiene.

Unde vom scriba revelionul românesc???

! La restaurantul „Central”!
31 Decembrie 1926 seara la orele 9 11

ULTIMA ORĂ

Armonizarea salariilor

BUCUREȘTI. — Eri seara dl Manoilescu subsecretar de Stat la finanțe a primit reprezentanții presei, cărora le a explicat proiectul de lege referitor la armonizarea salariilor. Dl subsecretar de stat a accentuat, în primul rând, că este necesară o reducere a funcționarilor, de aceea proiectează trei dispozițiuni. Anume: acolo unde sunt prea mulți funcționari să se poată trece la alte secții, unde este lipsă. A doua dispoziție este, că cinci ani să se sisteze denumiri de funcționari în locul celor penzionați, morți etc. A treia dispoziție este o strictă revizie a funcționarilor, cu eliminarea funcționarilor de prisos. Funcționarii trebuie se recunoască că numai procedura aceasta le poate îmbunătăți soarta, altcum ar fi necesar un buget de 24 miliarde, ceea ce este imposibil.

Apropiata conferință a Micele Antante

PRAGA. — Ziarele din Praga anunță că apropiata conferință a Micele Antante se va ține în luna Februarie 1927 în orașul Bratislava.

Se afirmă că, dl ministru Mitilineu, a și aderat la aceasta inițiativă.

Înțelegerea Barok și ministrul de externe Kellogg

WASHINGTON. — Senatorul Barok a avut o convorbire intimă cu ministrul de externe Kellogg, în ce privește intervenția armată la Nicaragua. Barok a declarat că, sperează retragerea neîntârziată a trupelor americane din Nicaragua, însă cere asigurarea avutului și vieții coloniștilor americani din acel ținut.

Târgul de Anul nou!

Mobile de fier și aramă fabrică de mo-
pe prețuri de fabrică la Frații Fleischer bile de fier,
Arad, Strada Russu Șirlanu No. 15. oooo 412

CIORAPI, mănuși, veste, pull-
owert, svetere, șale din mătase
și lână, cămăși pt. bărbați, cra-
vate și tot felul de articole cro-
șetate mai ieftin la ooo 406

Ladislau Klein,
Str. Meșianu 11. (fost Porray-u.)

Mihai Haubenreich fabrică specială de plapume
și sal- Arad, atelier: (411)
tele Arad, Str. Horia 3.

Stofe, catifele, pânză, fla-
nele, mătăsuri cu
prețuri ieftine la ooo 419

Ioan Eisele
Arad, Strada Meșianu Nr. 2.

KNAPP vopsește și
curăță haine
Atelierul în Arad, Str. Epis-
copul Radu 10. — Loc pen-
tru strângerea hainelor în
Arad, Str. Brătianu 11. În
edificiul Băncii Agrare Ti-
mișană. 271

Viztor Müller
Depozit de sticle, de porțelan, de
lămpi, de cadre și întreprindere
de sticlării 409

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 63—65.
casa Dengl. — Telefon 479.

Cămăși bărbătești, ciorapi,
mănuși mai ieftin la ooo 410

firma SZÜCS

Arad, vis-a-vis cu stațiunea Pod-
goriei. Șaluri din mătase, cravate,
jambiere, croșetărie, veste „Pu-
lower“, svetere.

Szántó și Komló

Prețurentul de larnă

Costum p. bărbați dela . 1750 L în su
Costum p. băieți dela . . 1250 L în su
Costum p. băieți cu pant,
scurți dela . . . . . 1050 L în su
Palton p. bărb. negru dela 2200 L în su
Palton p. bărb. cu blană . 2600 L în su
Palton p. bărb. ulst. și
raglan dela . . . . . 1850 L în su
Palton p. băieți ulst. și
raglan dela . . . . . 1350 L în su
Palton p. băieți dela . . . 850 L în su
Paltoane de piele dela . . 4200 L în su
Impermiabile (gumă) dela 950 L în su
Impermiabile p. dame dela 1150 L în su
Mare asortiment de stofe din lână și
străinatate. Uniforme pentru școlari după
măsură. Arad, Piața Avram Iancu
palatul Teatrului. 71

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calo-
rie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lu-
mina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile
necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerlan:
Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în
ce privesc comenzile etc.

PYRAM cremă de ghetă, pastă pentru
parchetă, lack pentru duzumea,
negreală pt. piele etc. calitate
excelentă

Reprezentant exclusiv: Friedmann ARAD, Str. Eminescu 30.
(Palatul Ortutay). 387

GHETE pentru bărbați, dame și copii „BALLY“ și
„POPPER“ precum și renumiții șușoni și ga-
loci Treton și Wimpasing le puteți procura dela
Lévai și Szigeti vis-a-vis cu teatru
orașenesc. 401

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrij-
irea lor și caută atelierul lui
IOAN RAU pantofar în Arad, Str. Caragialel Nr. 20., care toarnă
imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai sufe-
rinzi picioare ghetă comode. 279

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al doamnei Cristina Săbău

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturul de pat, perdele, fețe de masă,
lîngerle etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment
de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de
modele pe pânză. 1

Nou magazin de mobile! Avizăm on. public că am deschis
in Arad, Str. Bucur Nr. 10.

magazin de mobile unde avem un stabil și mare asortiment
de mobile fabricație proprie din cele mai moderne cu prețuri con-
venabile. Persoane credibile obțin condițiuni favorabile de plată.
Rugând sprijinul on. public 351

Prima Fabrică Română de Mobile
Casa de Păstrare și Secția Soliște, Sucursala Arad, Str. da Biser. Nr. 10.

Unuri excelente de Podgorie! Mâncări gustouse calde și reci. :: Serviciu
prompt. :: Prețuri solide la Restaurantul
MARKUS, Bulev. Regele Ferdinand 39. Abonamente a la carte prânz
și cină 1200 lei lunar. 373

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în dife-
rite variațiuni, asortiment
bogat cu prețuri convenabile florăria JANOSI,
ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv
numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Ja-
noși folosesc nume fals. 262

Aparate și accesorii pt. RADIO se pot căpăta cu prețuri
mai ieftine ca oriunde la
„ELECTRON“ întreprin-
dere de electricitate și mecanicării Arad, Str. Meșianu 1. 324

Regatul României
Prefectura județului Arad :: Ser-
viciul Administrativ

Mo. 32460—1926. 451

Concurs.

Noi, Prefectul județului Arad,
publicăm concurs pentru îndepli-
nirea postului vacant de împiegat
la serviciul sanitar al acestei Pre-
fecturi, postul cu salar conform
clasei de salarizare XI.

Candidații trebuie să fie absol-
venți ai cursului secundar inferior
și să îndeplinească condițiunile pre-
văzute în art. 5 din Regulamen-
tul legii Statutului Funcționarilor
publici și să fi trecut cu succes
examenul de capacitate.

Cererile ni se vor înainta până
la data de 28 Decembrie 1926.

La cereri se va adnexa: actul
de naștere, actul de naționalitate,
certificat dela primăria comunală
de domiciliu, că n'a suferit vre o
condamnație infamantă și nu este
pus sub urmărire; actul de stu-
dii, actul de situația militară și
declarația de limbile ce vorbește.
Cei cari ocupă funcțiuni pu-
bliche, vor înainta cererea prin
autoritatea unde funcționează.

Arad, la 10 Dec. 1926.

Prefect: (ss) Boneu,
Șeful serv.: (ss) Petruțiu.

Inspectorul Sanitar, Arad.

Publicațiune.

Pentru aprovizionarea Spitalu-
lui Județean, Spitalului de Copii
și Institutului Obstetric din Arad,
cu carne, pâine, lapte, coloniale
și zarzavaturi — pe anul 1927 —
se va ține licitațiune publică cu
oferte închise în ziua de 10 Ian-
uarie 1927 la ora 10 în localul
Inspectoratului Sanitar, Arad (Pa-
latul Cultural).

Condițiunile stipulate în cai-tul
de sarcini se pot vedea la sus-
numitul Inspectorat în fiecare zi
de lucru între orele 11—12.

Licitațiunea se va ține în con-
formitate cu art. 72—83 din le-
gea asupra cont. publice. 450

Inspectoratul Sanitar, Arad.

De voiți Dvoastră
să cumpărați ieftin
mobile

execuție cu gust plă-
cut și moderne, atunci
să binevoiti a Vă os-
teni până la palatul
băncii Arad-Cenădana,
vis-a-vis cu primă-
ria orașului ::

in noul nostru depozit
de mobile

unde veți putea ob-
ține cu cele mai ieft-
tine prețuri fără
mijlocire dela pro-
ducători, mobile dela
cele mai simple, până
la cele mai fine, exe-
cuție artistică și mo-
dernă. Rugând bine-
voitorul Dv. sprijin:

Societatea Cooperativă a
Meseriașilor din Arad, produ-
cere de mobile și tâmplărie

Arad, Str. Eminescu 41.
380

Prețuri de Anul nou la
MUZSAY Arad,

Vis-a-vi de teatru,

Costum de larnă pentru larnă Lei 1760
Raģion double ori ulster de larnă Lei 2350
Palton de larnă cu guler de blană Lei 2850
Palton de piele cu guler și
căptușală de blană Lei 4000

Croitorie la măsură!

Mare depozit de stofă

ATENȚIUNE!

In Str. Moise Nicoară Nr.
se află decurând și din nou ara
magazinul de carne „LOCARNO“
unde în orice oră a zilei se poate că-
căruri de vițel, vită, porc, mex
prima calitate — pe lângă
prompt.

ATENȚIUNE LA F

Regatul României
Tribunalul Arad, S. I. Pers.

No. 11—1926. P. J. 4

In cauza persoanelor juridice
pers. Jur. Corului Bărbătesc d
Glogovăț.

Deciziune.

Prin sentința No. 36 din Iul
1926, Tribunalul Arad a acord
pers. Jur. Corului Bărbătesc d
Glogovăț și a fost înregistrat
sub No. 99 în registrul pers. Ju
Tribunalului Arad cu titlul: „Re-
uniunea Corului Bărbătesc d
Glogovăț.”

Scopul reuniunii este pe d
oparte a iasrua membrii în că-
tări profane și bisericești, iar c
alta parte de a da imbold pent
a-sé interesa la muzica vocal
și a face viața socială din co-
mună să se desvolte și să dev
cât mai plăcută.

Sediul Glogovăț.
Data constituirii la 6 Ianuar
1926.

Arad, la 10 Iulie 1926.

Primpreședinte: (ss) Dr. Tămășd.
Grefier: (ss) Ţucra.

Insertii se primesc

la Administrația ziarului